

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως: 72/2014

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Ε΄

Συνεδρίαση της 25^{ης} Φεβρουαρίου 2014

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Ιωάννης Τριάντος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Κων/νος Χαραλαμπίδης, Βασιλική Πανταζή, Γεώργιος Ανδρέου και Δημήτριος Αναστασόπουλος, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγητής : Στέργιος Κίκας, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ: Το με αριθμό πρωτ. **36669/05.12.2013** έγγραφο της Γενικής Δ/σης Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Δ/ση Οργάνωσης και Λειτουργίας Ο.Τ.Α. – Τμήμα Νομικών Προσώπων, Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων) του Υπουργείου Εσωτερικών.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ: Ερωτάται, 1) εάν υφίσταται δυνατότητα συγχώνευσης ανωνύμων εταιρειών των άρθρων 265 και 266 του ΚΔΚ οι οποίες περιήλθαν σε δήμο που προήλθε από συνένωση, δεδομένου ότι (α) με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 110 του ν.3852/2010 η συγχώνευση αφορά μόνο ανώνυμες εταιρείες της ίδιας κατηγορίας και (β) το μετοχικό κεφάλαιο και των δύο ανωνύμων εταιρειών ανήκει εξ ολοκλήρου στον ίδιο δήμο και 2) εάν υφίσταται

δυνατότητα όπως συμπεριληφθεί στους καταστατικούς σκοπούς ανώνυμης εταιρείας του άρθρου 265 του ΚΔΚ η ναυπήγηση ή αγορά πλοίου, δηλαδή αν είναι επιτρεπτή η μετατροπή της σε ναυτική εταιρεία του ν.959/1979.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε') γνωμοδότησε, ομόφωνα, ως ακολούθως:

I. Με το ως άνω έγγραφο της Γενικής Δ/σης Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Δ/ση Οργάνωσης και Λειτουργίας Ο.Τ.Α. – Τμήμα Νομικών Προσώπων, Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων) του Υπουργείου Εσωτερικών, ετέθησαν τα εξής: «*Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1δ του άρθρου 107 του ν.3852/2010(ΦΕΚΑ'87), οι δήμοι μπορούν να έχουν μόνο μία δημοτική ανώνυμη εταιρία του άρθρου 266 του ΚΔΚ, εφόσον είχαν συσταθεί τέτοιες εταιρίες στους συνενομένους δήμους και σύμφωνα με την παρ. 2 του ανωτέρω άρθρου όπως αναδιατυπώθηκε με την παρ.10ι του άρθρου 18 του ν.3870/2010 (ΦΕΚΑ'138), 'Οι δήμοι δεν επιτρέπεται να συνιστούν ή να συμμετέχουν σε άλλες ανώνυμες εταιρείες, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, εκτός από εκείνες που είχαν συσταθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και υπό την επιφύλαξη της παρ.2 του άρθρου 194 αυτού'.*

Σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 110 του ν.3852/2010, 'Σε περίπτωση όπου σε ένα νέο δήμο λειτουργούν περισσότερες από μία ανώνυμες εταιρείες της ίδιας κατηγορίας που το σύνολο των μετοχών ανήκει στο νέο δήμο που προκύπτει από τη συνένωση και στα νομικά του πρόσωπα, συγχωνεύονται υποχρεωτικά σε μία ανώνυμη εταιρεία'.

Επίσης σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 206 του ν.3852/2010 όπως αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις της παρ.18 του άρθρου 10 του ν.4071/2012, 'Σε νησιά όπου εκτελείται συγκοινωνιακό έργο από κοινωφελείς δημοτικές επιχειρήσεις είναι δυνατή, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η σύσταση ανωνύμων εταιριών για την εκτέλεση του συγκοινωνιακού έργου με τη συμμετοχή δήμου και/ή κοινωφελών δημοτικών επιχειρήσεων και Ν.Π.Ι.Δ. ή ΚΤΕΛ Α.Ε.'.

2

Σύμφωνα με το αριθμ.πρωτ.15433/20-8-2012 και οικ.20918/10-9-2013 έγγραφα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης και τα συνημμένα έγγραφα, φωτ/φα των οποίων σας επισυνάπτουμε, ο Δήμος Αλεξανδρούπολης, που προήλθε από τη συνένωση των Δήμων Αλεξανδρούπολης και Τραιανούπολης, αποφάσισε:

α) τη συγχώνευση της ανώνυμης εταιρείας του άρθρου 265 του ΚΔΚ με την επωνυμία 'Δημοτική Εταιρία Τραιανούπολης-Αλεξανδρούπολης Ανώνυμη Εταιρεία', με διακριτικό τίτλο 'Δ.Ε.Τ.Α. Α.Ε.', (ΦΕΚ ΑΕ-ΕΠΕ 15093/2010) στο μετοχικό κεφάλαιο της οποίας συμμετείχαν οι πρώην Δήμοι Αλεξανδρούπολης και Τραιανούπολης σε ποσοστό 40% και 60%, αντίστοιχα, με την ανώνυμη εταιρεία του άρθρου 266 του ΚΔΚ με την επωνυμία 'Μονομετοχική Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία Αξιοποίησης Δημοτικής Ακίνητης Περιουσίας Δήμου Αλεξανδρούπολης' με διακριτικό τίτλο 'ΔΗ.Τ.Ε.Α.' Α.Ε. (ΦΕΚ ΑΕ-ΕΠΕ 77/2009), και

β) τη σύσταση νέας ανώνυμης εταιρείας ΟΤΑ του άρθρου 265 του ν.3463/2006 με την επωνυμία 'Τουριστική Ιαματική Επιχείρηση Δήμου Αλεξανδρούπολης Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ' με διακριτικό τίτλο 'ΤΙΕΔΑ Α.Ε.' (ΦΕΚ ΑΕ-ΕΠΕ 1971/2011).

Στους σκοπούς της ανωτέρω ανώνυμης εταιρείας, όπως προκύπτει από την αριθ.17972/2011 Σύμβαση Συγχώνευσης, περιλαμβάνονται οι σκοποί των συγχωνευόμενων εταιριών αλλά και επιπλέον δραστηριότητες.

Με την αριθμ.337/2012 απόφασή του το Δημοτικό Συμβούλιο Αλεξανδρούπολης ενέκρινε την τροποποίηση του καταστατικού της 'ΤΙΕΔΑ Α.Ε.' προκειμένου να περιληφθεί στους σκοπούς της και η ναυπήγηση ή αγορά πλοίου για την εξυπηρέτηση των δημοτών του Δήμου Αλεξανδρούπολης.».

Κατόπιν των ανωτέρω, υπεβλήθη το ως άνω ερώτημα, το οποίο περιήλθε στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Εσωτερικών την 12.12.2013 (Αριθ. πρωτ. 2387/2013).

ΙΙ.Α. Στο άρθρο 107 του ν.3852/2010 'Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης' (ΦΕΚ

Α' 87), υπό τον τίτλο 'Επιχειρήσεις δήμων', όπως η παράγραφος 2 αυτού έχει αντικατασταθεί με την παράγραφο 10ι του άρθρου 18 του ν.3870/2010 (ΦΕΚ Α' 138), ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι, «1. Οι δήμοι μπορεί να έχουν μόνον: α) μία κοινωφελή επιχείρηση, β) μία δημοτική επιχείρηση ύδρευσης αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.), γ) μία επιχείρηση με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού, εφόσον λειτουργούσαν αντίστοιχες στους συνενούμενους δήμους, και δ) μία δημοτική ανώνυμη εταιρία του άρθρου 266 του Κ.Δ.Κ., εφόσον είχαν συσταθεί τέτοιες εταιρίες στους συνενούμενους δήμους. 2. Οι δήμοι δεν επιτρέπεται να συνιστούν ή να συμμετέχουν σε άλλες ανώνυμες εταιρίες, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, εκτός από εκείνες που είχαν συσταθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και υπό την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 194 αυτού...», ενώ, στο **άρθρο 110** του ίδιου νόμου, υπό τον τίτλο 'Συγχώνευση ανωνύμων εταιριών των νέων δήμων', ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι, «1. Σε περίπτωση όπου σε ένα νέο δήμο λειτουργούν περισσότερες από μία ανώνυμες εταιρίες της ίδιας κατηγορίας που το σύνολο των μετοχών ανήκει στο νέο δήμο που προκύπτει από τη συνένωση και στα νομικά του πρόσωπα, συγχωνεύονται υποχρεωτικά σε μία ανώνυμη εταιρία. Το δημοτικό συμβούλιο λαμβάνει σχετική απόφαση με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση της νέας δημοτικής αρχής. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται στο ν.δ. 1297/1972, στο ν. 2166/1993 και συμπληρωματικά στον κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει...» και στην **παράγραφο 7 του άρθρου 206** αυτού, υπό τον τίτλο 'Τρόπος άσκησης αρμοδιοτήτων', όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 18 του άρθρου 10 του ν.4071/12 (ΦΕΚ Α' 85), ορίζεται ότι, «7. Σε νησιά που εκτελείται συγκοινωνιακό έργο από κοινωφελείς δημοτικές επιχειρήσεις είναι δυνατή, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η σύσταση ανωνύμων εταιρειών για την εκτέλεση του συγκοινωνιακού έργου με τη συμμετοχή δήμου και/ή κοινωφελών δημοτικών επιχειρήσεων και Ν.Π.Ι.Δ. ή ΚΤΕΛ Α.Ε.».

Β. Στο άρθρο 252 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3463/2006 'Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων' (ΦΕΚ Α' 114), ορίζεται, υπό τον τίτλο 'Όρισμοί – διακρίσεις', μεταξύ άλλων, ότι, «1. Οι Δήμοι και οι Κοινότητες μπορούν να συνιστούν ή να συμμετέχουν

σε επιχειρήσεις, οι οποίες καλούνται επιχειρήσεις Ο.Τ.Α., σύμφωνα με τις παρακάτω ειδικότερες ρυθμίσεις. Οι επιτρεπόμενες μορφές των επιχειρήσεων αυτών είναι οι εξής: α. Δημοτικές ή κοινοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις. β. Ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α.. 2. ... 3. Οι ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. συνιστώνται είτε μόνον από έναν ή περισσότερους Δήμους ή Κοινότητες είτε με Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ή και άλλους φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή τρίτους, σύμφωνα με τις παρακάτω διακρίσεις. Οι εταιρείες αυτές λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920. α. Οι ανώνυμες εταιρείες που συνιστώνται από περισσότερους Δήμους ή Κοινότητες είτε με Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ή και άλλους φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης θεωρούνται επιχειρήσεις Ο.Τ.Α., εφόσον τα νομικά αυτά πρόσωπα διαθέτουν την πλειοψηφία του εταιρικού κεφαλαίου. Το υπόλοιπο εταιρικό κεφάλαιο μπορεί να κατέχεται από άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Στην εταιρεία της μορφής αυτής είναι δυνατή η συμμετοχή του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ.. β. Οι ανώνυμες εταιρείες, στο εταιρικό κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν μόνον Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού ή και άλλοι φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και έχουν ως αποκλειστικό αντικείμενο την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη των Ο.Τ.Α. και των ενώσεών τους ή και της αποκεντρωμένης κρατικής διοίκησης, την προώθηση της επιχειρηματικής, οικονομικής και γενικότερα βιώσιμης ανάπτυξης του Δήμου ή της Κοινότητας, καθώς και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων προστασίας του περιβάλλοντος, τη συμμετοχή τους σε αντίστοιχα προγράμματα ή την εφαρμογή σχετικών πολιτικών σε διαδημοτικό ή σε ευρύτερο γεωγραφικό χώρο, αποτελούν αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α.. Στην ανώνυμη εταιρεία αυτής της μορφής είναι δυνατή η συμμετοχή και φορέων του δημόσιου τομέα, συνεταιρισμών και ενώσεων αυτών, επιστημονικών φορέων, επιμελητηρίων, φορέων συλλογικών κοινωνικών ή οικονομικών συμφερόντων, καθώς και τραπεζών και πιστωτικών ιδρυμάτων. Στην περίπτωση αυτή οι Ο.Τ.Α. και οι λοιποί φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατέχουν την πλειοψηφία του εταιρικού κεφαλαίου.... γ. Για την αξιοποίηση της ακίνητης δημοτικής ή κοινοτικής περιουσίας ή την εκμετάλλευση κοινόχρηστων χώρων είναι δυνατή η σύσταση ανώνυμης εταιρείας μόνον από έναν Δήμο ή μία Κοινότητα, η οποία καλείται δημοτική ή κοινοτική ανώνυμη εταιρεία. 4. ... 5. Οι επιχειρήσεις των προηγούμενων παραγράφων αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. 6. Οι Δήμοι και οι Κοινότητες δεν επιτρέπεται να συνιστούν ή συμμετέχουν σε καμία άλλη

εταιρεία ή κοινοπραξία οποιασδήποτε μορφής, πέραν αυτών που περιλαμβάνονται στο παρόν άρθρο. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει για τη συμμετοχή τους σε ανώνυμη εταιρεία, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 265 παρ. 2 του παρόντος, ή σε άλλα εταιρικά σχήματα, τα οποία ειδικοί κανόνες προβλέπουν για την εφαρμογή εθνικών ή κοινοτικών προγραμμάτων...» και στο **άρθρο 265** του ίδιου ΚΔΚ και υπό τον τίτλο 'Σύσταση - Λειτουργία', ορίζεται ότι, «1. Δήμοι ή Κοινότητες, μόνοι ή με Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ή και άλλους φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή τρίτους, δύνανται να συνιστούν ανώνυμες εταιρείες, οι οποίες λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις της εμπορικής και φορολογικής νομοθεσίας και τις ειδικότερες ρυθμίσεις των επόμενων παραγράφων.... 2. Οι Δήμοι και οι Κοινότητες επιτρέπεται να συμμετέχουν σε άλλες ανώνυμες εταιρείες πέραν αυτών του παρόντος άρθρου. Προς τούτο απαιτείται απόφαση του οικείου συμβουλίου με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του. Οι Δήμοι και οι Κοινότητες και οι ανώνυμες εταιρείες της παραγράφου 1 δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν σε ποδοσφαιρικές, τραπεζικές και ασφαλιστικές ανώνυμες εταιρείες. 3. Οι ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν επιχορηγούνται άμεσα ή έμμεσα από Ο.Τ.Α.. Κατ' εξαίρεση, είναι επιτρεπτή η επιχορήγηση από Ο.Τ.Α. νησιωτικών περιοχών ανώνυμης εταιρείας ή ναυτικής εταιρείας του ν. 959/1979, που αυτοί έχουν συστήσει ή συμμετέχουν κατά πλειοψηφία στο εταιρικό τους κεφάλαιο για τη διεξαγωγή θαλάσσιων συγκοινωνιών και μεταφορών, καθώς επίσης και στις περιπτώσεις για τις οποίες υφίσταται ειδική νομοθετική ρύθμιση....8. Οι ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. συγχωνεύονται, διασπώνται ή λύονται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει...».

Γ. Με τις διατάξεις του ν. 959/1979 'Περί της Ναυτικής Εταιρείας' (ΦΕΚ Α' 192) ορίζονται, μεταξύ άλλων, και τα εξής: «1. Ναυτική εταιρεία είναι η εταιρεία που συνιστάται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και έχει ως αποκλειστικό σκοπό την κυριότητα ελληνικών εμπορικών πλοίων, την εκμετάλλευση η διαχείριση ελληνικών ή ξένης σημαίας εμπορικών πλοίων καθώς και την απόκτηση μετοχών άλλων ναυτικών εταιρειών. Η σύστασις και άλλου τύπου εταιρειών κατά τας κειμένας διατάξεις με αντικείμενον τας εις την παρούσαν παράγραφον δραστηριότητας δεν αποκλείεται. 2. Προς επιδίωξιν του ανωτέρω σκοπού, η ναυτική εταιρεία δύναται να

συμμετέχη εις ετέρας ναυτικής εταιρείας του παρόντος νόμου. 3. Η ναυτική εταιρεία είναι εμπορική. 4...» (Άρθρο 1, όπως η 1^η παράγραφος αυτού αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 του άρθρου 55 του ν. 1892/1990), «1. Η σύμβασις περί ναυτικής εταιρείας (εταιρική σύμβασις), καταρτίζεται εγγράφως, καταχωρίζεται δε εις το μητρώον ναυτικών εταιρειών, κατά τας διατάξεις των άρθρων 50 έως 53 του παρόντος. 2. Δια της κατά την προηγούμενην παράγραφον καταχώρισεως η ναυτική εταιρεία αποκτά νομικήν προσωπικότητα. 3...» (Άρθρο 2), « 1. Η σύμβασις ναυτικής εταιρείας, δέον επί ποινή ακυρότητος να προβλέπη: α) περί της επωνυμίας, της έδρας, του σκοπού και της διάρκειας της εταιρείας, β) Περί του εταιρικού κεφαλαίου και των μετοχών, γ) περί του Διοικητικού συμβουλίου, δ) περί της γενικής συνελεύσεως, ε) περί των δικαιωμάτων των μετόχων στ) περί διαλύσεως και εκκαθαρίσεως της περιουσίας της εταιρείας 2...» (Άρθρο 3) και «1. Η επωνυμία της ναυτικής εταιρείας, δέον να περιλαμβάνη διακριτικόν, το οποίον να αποκλείη την σύγχυσιν προς ετέραν εταιρείαν, ως και τας λέξεις "Ναυτική Εταιρεία" ή απλώς τα αρχικά τούτων γράμματα Ν.Ε. 2. Η έδρα της εταιρείας ορίζεται εις δήμον ή κοινότητα της ελληνικής επικρατείας 3. Η ναυτική εταιρεία συνιστάται δι' ωρισμένον χρόνον.» (Άρθρο 4).

III. Από τη συνδυασμένη και σύμφωνη με το σκοπό τους ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, συνάγονται τα εξής:

A. Με το ν.3852/2010 επιδιώχθηκε ο περιορισμός του αριθμού των νομικών προσώπων της αυτοδιοίκησης, ώστε να εξοικονομηθούν έξοδα, πόροι και διαδικασίες, καθώς και ο εξορθολογισμός των παρεχόμενων υπηρεσιών και η καλύτερη κατανομή του προσωπικού τους με διατήρηση όλων των θέσεων εργασίας (βλ. αιτιολογική έκθεση του νόμου αυτού). Ειδικότερα, με την διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 107 αυτού, κατέστη, πλέον, αδύνατη η σύσταση ή συμμετοχή των Ο.Τ.Α. σε οιασδήποτε μορφής ανώνυμες εταιρείες, εκτός εάν οι πράξεις αυτές (σύσταση από Ο.Τ.Α. ή έναρξη συμμετοχής Ο.Τ.Α.) είχαν ήδη λάβει χώρα πριν από την έναρξη ισχύος της διατάξεως αυτής (01.01.2011). Επομένως, για να είναι νόμιμη μετά την ημερομηνία αυτή η ίδρυση ή η συμμετοχή Ο.Τ.Α. σε ανώνυμη εταιρεία (εκτός από τη συμμετοχή στις αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες του άρθρου 194 του ν.

3852/2010), θα πρέπει να προβλέπεται από ειδική διάταξη, μεταγενέστερη του ν. 3852/2010 (ΓνωμΝΣΚ 340/2012).

Εξάλλου, όπως προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 252, 253, 265 και 266 του Κ.Δ.Κ, αλλά και από τη σχετική αιτιολογική έκθεση του ν. 3463/2006, στο πλαίσιο αναδιάρθρωσης, σε σχέση με τον προϊσχύσαντα Κώδικα, του όλου πλέγματος των επιχειρήσεων των Δήμων και Κοινοτήτων, παρασχέθηκε η δυνατότητα σύστασης τριών κατηγοριών ανωνύμων εταιρειών, ήτοι α) των κοινών ανωνύμων εταιρειών, με αντικείμενο την άσκηση εμπορικών ή βιομηχανικών δραστηριοτήτων (εξαιρούνται οι ποδοσφαιρικές, τραπεζικές και ασφαλιστικές ανώνυμες εταιρίες), για τις οποίες στο μέτρο και στην έκταση που δεν υφίστανται ειδικές συστατικές και λειτουργικές ρυθμίσεις στον Κώδικα (άρθρα 253 και 265) ισχύουν οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, β) των αναπτυξιακών ανωνύμων εταιρειών (άρθρο 252 παρ. 3β), πολυμετοχικού χαρακτήρα, με συμμετοχή των ρητώς και αποκλειστικώς οριζόμενων προσώπων (φορέων Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, άλλων φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης, φορέων του δημοσίου τομέα κ.λ.π.) και αντικείμενο την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη των ΟΤΑ και των ενώσεων τους, ή και της αποκεντρωμένης κρατικής διοίκησης, την προώθηση της επιχειρηματικής, οικονομικής και γενικότερα βιώσιμης ανάπτυξης του Δήμου, καθώς και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων προστασίας του περιβάλλοντος, τη συμμετοχή τους σε αντίστοιχα προγράμματα κ.λ.π. και γ) των μονομετοχικών ανωνύμων εταιρειών (άρθρο 266), με αντικείμενο την αξιοποίηση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας ή και την εκμετάλλευση κοινόχρηστων χώρων, ενώ, με την παράγραφο 6 του άρθρου 252 του Κ.Δ.Κ. ρητώς έχει προβλεφθεί, ότι οι Δήμοι και οι Κοινότητες δεν μπορούν να συνιστούν εταιρεία οιασδήποτε μορφής, πέραν εκείνων που προβλέπονται στην ίδια διάταξη, η λειτουργία, όμως, των εταιρειών, που είχαν συσταθεί, δυνάμει του άρθρου 265 του ν. 3463/2006, δεν εθίγη από το ν. 3852/2010, όπως προκύπτει από την, αναδιατυπωθείσα με τη διάταξη του ι) εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 18 του ν. 3870/2010, διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 107 του νόμου αυτού. Παρασχέθηκε, δηλαδή, στους ΟΤΑ Α' βαθμού η δυνατότητα να αναπτύσσουν επιχειρηματική δραστηριότητα για την ικανοποίηση σκοπών που ανάγονται στην προαγωγή του τοπικού συμφέροντος, με την επιδίωξη της πραγματοποίησης εσόδων από τις σχετικές επιχειρήσεις.

15.

Β. Περαιτέρω, προκειμένου ο αριθμός και οι κατηγορίες των επιχειρήσεων που διαθέτει κάθε νέος δήμος να ανταποκρίνονται στο καθορισθέν με τις διατάξεις του ν. 3852/2010 πλαίσιο, προβλέφθηκαν υποχρεωτικές συγχωνεύσεις για τις επιχειρήσεις που περιέρχονται σε κάθε Δήμο, σύμφωνα με τις ειδικές ρυθμίσεις του νόμου αυτού. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις υπό στοιχείο ΙΙ.Α. διατάξεις, όταν σε ένα νέο Δήμο λειτουργούν περισσότερες από μία ανώνυμες εταιρίες της ίδιας κατηγορίας και το σύνολο των μετοχών τους ανήκει στο Δήμο και σε νομικά του πρόσωπα, τότε συγχωνεύονται υποχρεωτικά σε μία ανώνυμη εταιρία, με σκοπό τον σχηματισμό μιας, κατά κανόνα, μεγαλύτερης και ισχυρότερης, οικονομικής μονάδας. Οι λυόμενες επιχειρήσεις δεν τίθενται σε εκκαθάριση, επειδή η περιουσία τους δεν διανέμεται, αλλά μεταβιβάζεται στη νέα επιχείρηση που προκύπτει από την συγχώνευση.

Η συγχώνευση μπορεί να γίνει είτε με σύσταση νέας εταιρείας, το κεφάλαιο της οποίας θα αποτελείται από το άθροισμα των καθαρών θέσεων των συγχωνευομένων επιχειρήσεων και των τυχόν συμπληρωματικών εισφορών είτε με απορρόφηση μιας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων από άλλη επιχείρηση, που συνεχίζει τη λειτουργία της. Και στις δύο περιπτώσεις οι συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λύονται χωρίς να ακολουθούν το στάδιο της εκκαθάρισης.

Η υποχρεωτική αυτή συγχώνευση αφορά όλες τις κατηγορίες των ανωνύμων εταιρειών ΟΤΑ, που προβλέπονται στο άρθρο 252 παρ. 3 του Κ.Δ.Κ., ήτοι και τις δημοτικές ανώνυμες εταιρείες (μονομετοχικές), καθώς το σύνολο των μετοχών τους ανήκει εξ ορισμού σε ένα μόνο Δήμο και συνεπώς, στην περίπτωση που σε ένα νέο Δήμο λειτουργούν περισσότερες από μία μονομετοχικές ανώνυμες εταιρείες, αυτές πρέπει να συγχωνευθούν σε μία εταιρεία, εντός της δίμηνης προθεσμίας από την εγκατάσταση της νέας δημοτικής αρχής και τις άλλες δύο κατηγορίες ανωνύμων εταιρειών και, κατά συνέπεια, όταν σε ένα νέο Δήμο λειτουργούν περισσότερες από μία κοινές ανώνυμες εταιρείες και περισσότερες από μία αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες, αυτές θα πρέπει, επίσης, να συγχωνευθούν σε μία κοινή ανώνυμη εταιρεία και σε μία αναπτυξιακή ανώνυμη εταιρεία, αντίστοιχα, εφόσον, όμως, το σύνολο των μετοχών τους ανήκει στο νέο δήμο και στα νομικά του πρόσωπα. Αυτή η κατά κατηγορία υποχρεωτική συγχώνευση αποβλέπει, σαφώς, στη σύσταση νέων ανωνύμων εταιρειών, με τα χαρακτηριστικά των συγχωνευομένων ανωνύμων

εταιρειών, όσον αφορά, κυρίως, στον χαρακτήρα τους ως μονομετοχικών ή πολυμετοχικών, τη συμμετοχή σ' αυτήν, το αντικείμενο και τους καταστατικούς τους σκοπούς, αλλά και την κατά κατηγορία νομική τους μεταχείριση.

Αξιζει, στο σημείο αυτό, να σημειωθεί ότι οι μονομετοχικές ανώνυμες εταιρείες υπάγονται πλέον στον προληπτικό και κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου (άρθρα 275 και 276 του ν. 3852/10, αντίστοιχα), κάτι που δεν συμβαίνει με τις λοιπές ανώνυμες εταιρείες των Δήμων, ενώ, κατά τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 112 του ν. 3852/2010 (Ειδικές ρυθμίσεις), από την έναρξη ισχύος αυτού, ήτοι από την 01.01.2011 (βλ. άρθρο 286), δεν επιτρέπεται η σύσταση μονομετοχικών ανωνύμων εταιριών του άρθρου 266 του Κ.Δ.Κ..

Η κατά τα ανωτέρω συγχώνευση ανωνύμων εταιρειών γίνεται πάντοτε με την διαδικασία που προβλέπουν τα άρθρα 68 - 77 του κ.ν. 2190/20, από την καταχώρηση, δε, στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της εγκριτικής απόφασης της συγχώνευσης επέρχονται αυτοδίκαια και ταυτόχρονα τα αποτελέσματα που ορίζονται στο άρθρο 75, εν συνδυασμώ με το άρθρο 80 παρ. 1, του ως άνω κ. νόμου (ήτοι, υποκατάσταση στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συγχωνευομένων α.ε., οι μέτοχοι των συγχωνευομένων εταιρειών γίνονται μέτοχοι της νέας εταιρείας και οι συγχωνευόμενες εταιρείες παύουν να υπάρχουν).

Γ. Περαιτέρω, το μη επιτρεπτό, πλέον, της σύστασης από Δήμο ή της συμμετοχής του σε άλλες ανώνυμες εταιρείες, κατά τις διατάξεις του Κ.Δ.Κ., όπως ρητά ορίζεται στο άρθρο 107 παρ. 2 του ν. 3852/2010, όπως ισχύει, εκτός από εκείνες τις ανώνυμες εταιρείες που είχαν συσταθεί πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, δεν αποκλείει τη δυνατότητα οι εταιρείες αυτές να αποφασίσουν την επέκταση των υφισταμένων σκοπών τους, με ανάλογη τροποποίηση του καταστατικού τους, τηρουμένων, βεβαίως, σε κάθε περίπτωση, των διατάξεων του άρθρου 252 παρ. 3 Κ.Δ.Κ., αναφορικά με τους επιτρεπόμενους σκοπούς ανά ειδικότερη κατηγορία ανώνυμης εταιρείας.

Η σύσταση, όμως, ναυτικής εταιρείας, για την οποία προβλέπεται ειδική έγγραφη σύμβαση καταχωριζόμενη στο μητρώο ναυτικών εταιρειών και λοιπές επί ποινή ακυρότητας οριζόμενες προϋποθέσεις, και αν ακόμη ήθελε γίνει δεκτό ότι ήταν,

υπό την ισχύ του Κ.Δ.Κ., επιτρεπτή στους Δήμους και τις Κοινότητες, διεπομένη από τις συνδυασμένες διατάξεις του ν. 959/1979 και τις περί ανωνύμων εταιρειών του Κ.Δ.Κ. (ΓνωμΝΣΚ 581/2008), δεν επιτρέπεται, πλέον, μετά την ισχύ των ως άνω διατάξεων του άρθρου 107 παρ. 2 του ν. 3852/2010, με εξαίρεση (άρθρο 206 παρ. 7, όπως αντικατασταθέν ισχύει), ίσως, τη σύσταση ανωνύμων εταιρειών ή τη συμμετοχή Δήμου σε Α.Ε., σε νησιά, όπου εκτελείται συγκοινωνιακό έργο από κοινωφελείς δημοτικές επιχειρήσεις, για την εκτέλεση συγκοινωνιακού έργου, ενώ, η επέκταση των σκοπών υφισταμένης ανώνυμης εταιρείας Δήμου, ώστε να συμπεριληφθούν στο καταστατικό της σκοποί που δεν περιλαμβάνονται στους επιτρεπόμενους κατ' άρθρο 252 παρ. 3 του Κ.Δ.Κ. σκοπούς των εκεί προβλεπομένων κατηγοριών ανωνύμων εταιρειών και, πολλώ μάλλον, όταν αυτοί αποτελούν αποκλειστικούς σκοπούς της ναυτικής εταιρείας του ν. 959/1979 (Κυριότητα, εκμετάλλευση και διαχείριση Ελληνικών εμπορικών πλοίων), παρίσταται μη νόμιμη.

IV. Εν προκειμένω, από τα υπ' όψιν μας τεθέντα στοιχεία, προκύπτουν τα εξής:

Με το άρθρο 1 αριθ. 11.Α.1. του ν. 3852/2010, στο Νομό Έβρου συνεστήθη ο Δήμος Αλεξανδρούπολης με έδρα την Αλεξανδρούπολη, αποτελούμενος από τους δήμους α. Αλεξανδρούπολης β. Τραϊανούπολης και γ. Φερών, οι οποίοι καταργήθηκαν. Ο ως άνω νέος Δήμος Αλεξανδρούπολης προέβη στη συγχώνευση δύο ανωνύμων εταιρειών και συγκεκριμένα α) της ανώνυμης εταιρείας με την, μετά τροποποίηση (ΦΕΚ ΑΕ-ΕΠΕ 603/15.02.2011), επωνυμία «ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ Α.Ε.», και διακριτικό τίτλο «ΔΕΤΑ Α.Ε.», η οποία συστάθηκε αρχικά ως ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΛΟΥΤΡΩΝ ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΗΣ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Ο.Τ.Α.» (ΦΕΚ ΑΕ-ΕΠΕ 15093/31.12.2010) και β) της ανώνυμης εταιρείας του άρθρου 266 του Κ.Δ.Κ. με την επωνυμία «ΜΟΝΟΜΕΤΟΧΙΚΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ» και διακριτικό τίτλο «ΔΗΤΕΑ Α.Ε.» (ΦΕΚ ΑΕ-ΕΠΕ 77/07.01.2009), με σύσταση νέας ανώνυμης εταιρείας Ο.Τ.Α. του άρθρου 265 του Κ.Δ.Κ., με την επωνυμία «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΙΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Ο.Τ.Α.» και διακριτικό τίτλο «ΤΙΕΔΑ Α.Ε.»

(ΦΕΚ ΑΕ-ΕΠΕ 1971/13.04.2011), με καταστατικούς σκοπούς, τους σκοπούς των δύο συγχωνευομένων εταιρειών και επιπλέον δραστηριότητες, όπως ορίζονται στο άρθρο 3^ο του καταστατικού αυτής. Ακολούθως, το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Αλεξανδρούπολης, με την με αριθμό 337/2012 απόφασή του, ενέκρινε την τροποποίηση του καταστατικού της νέας αυτής ανώνυμης εταιρείας, ώστε να συμπεριληφθεί στους καταστατικούς σκοπούς της και η ναυπήγηση ή αγορά και λειτουργία πλοίου για την εξυπηρέτηση των δημοτών του διευρυμένου Δήμου.

Ενόψει, όμως, των ως άνω παραδοχών, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι, α) η συγχώνευση των, συσταθεισών προ της ισχύος του ν. 3852/2010, δύο ανωνύμων εταιρειών, ήτοι της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ Α.Ε.» και διακριτικό τίτλο «ΔΕΤΑ Α.Ε.» και της ανώνυμης εταιρείας του άρθρου 266 του Κ.Δ.Κ. με την επωνυμία «ΜΟΝΟΜΕΤΟΧΙΚΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ» και διακριτικό τίτλο «ΔΗΤΕΑ Α.Ε.», σε νέα ανώνυμη εταιρεία του άρθρου 265 του Κ.Δ.Κ., με την επωνυμία «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΙΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Ο.Τ.Α.» και διακριτικό τίτλο «ΤΙΕΔΑ Α.Ε.», παρά το ότι το μετοχικό τους κεφάλαιο ανήκει στον νέο Δήμο Αλεξανδρούπολης, είναι μη νόμιμη, κατά τη ρητή περί τούτου πρόβλεψη του άρθρου 110 παρ. 1 του ν.3852/2010, καθώς οι συγχωνευθείσες εταιρείες ανήκουν σε διαφορετικές κατηγορίες ανωνύμων εταιρειών και β) η δια της με αριθμό 337/2012 αποφάσεως του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αλεξανδρούπολης εγκριθείσα τροποποίηση του καταστατικού της από τη συγχώνευση προελθούσας νέας ανώνυμης εταιρείας, ώστε να συμπεριληφθεί στους καταστατικούς σκοπούς αυτής και η ναυπήγηση ή αγορά και λειτουργία πλοίου για την εξυπηρέτηση των δημοτών του διευρυμένου Δήμου, είναι επίσης μη νόμιμη, διότι κείται εκτός των επιτρεπομένων σκοπών των ανωνύμων εταιρειών του άρθρου 252 παρ. 3 του Κ.Δ.Κ., ενώ, εξάλλου, δεν είναι επιτρεπτή, πλέον, υπό την ισχύ του ν. 3852/2010, η σύσταση ναυτικής εταιρείας του ν. 959/1979 από τον ως άνω Δήμο, αλλά ούτε και ανώνυμης εταιρείας της παρ. 7 του άρθρου 206 του ν. 3852/2010, καθώς δεν πληρούνται, προδήλως, οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διατάξεως αυτής, το πεδίο εφαρμογής της οποίας περιορίζεται στην περίπτωση συγκοινωνιακού έργου που εκτελείται σε νησιά.

Β. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, στα τεθέντα ερωτήματα προσέχει, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, αρνητική απάντηση.

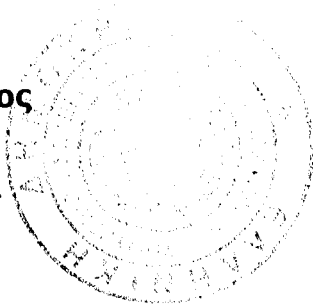
ΕΘΕΩΡΗΘΗ

Αθήνα 26.02.2014

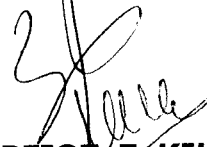
Ο Πρόεδρος του Τμήματος

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΙΑΝΤΟΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.**

Ο Εισηγητής

**ΣΤΕΡΓΙΟΣ Σ. ΚΙΚΑΣ
ΠΑΡΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.**